

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Căsnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 2 August st. v.

Presă trebuie să fie fotografia istoriei
naționale; în ea are de a se oglindi întreaga
viață socială, politică și economică a di-
verselor popoare. Aceasta și este cauza
pentru care se dă atâtă importanță presei
în toate statele civilizate. Ea este numită
a patra putere în stat, și guvernele, care
dorește în adevăr propășirea țerei în frun-
tea căreia sunt puse, urmăresc cu cea
mai mare atențiune glasul țiaristiceii, spre
a cunoaște răul și a întrebuița mijloacele
de îndreptare.

La noi sferele conducătoare politice
se cred a fi dispensate de acest instrument
menit a realiza progresul.

Am luat sarcina de a ne face expresi-
unea curentului care domnesce în popo-
rul român, de a pune sub ochii celor
competenți năcazurile și suferințele popo-
rului, de a da pe față abuzurile celor
chemați a face să fie păzită legea și nu
credem că am deviat cât de puțin dela
linia de conduită ce ne am tras.

Vocea noastră a răsunat și de sigur
că va răsună și pe viitor în pustie. Pentru
oamenii, cari nu s'au botezat în Iordanul
maghiar, ușile celor, cari ne cârmuiesc,
sunt închise. Putem să ne plângem ori
cât de mult, că sântem jigniți în desvol-
tarea noastră fie pe terenul economic, fie
pe terenul pur cultural; putem să dăm
la lumină ori ce călcări a legilor în vi-
goare, toate sânt în zadar: bați toaca la
urechea surdului.

Este trist, dar așa este.

Trăim în nise vremuri, când valu-
rile șovinismului au rupt zăgăzurile, care
singure pot să asigure mersul liniștit și pro-
gresist al patriei. În loc de a ne fi pus
cu toții la muncă serioasă și productivă,
în loc de a ne avè unii pe alții ca frați
dând unul altuia ce se cuvine, elementul
maghiar, ajuns la domnie în puterea îm-
pregiurării, a monopolizat beneficiile sta-
tului și și-a creat un idol, înaintea căruia
se închină cu mic cu mare: maghiarisarea.

Împregiurul acestei idei se învârtesc
aproape întreaga activitate publică. Legile
se fac în vederea ideii de maghiarisare,
și executiva le pune în practică și le în-
terpretează tot în vederea acesteia.

Urmarea firească a acestei direcțiuni
politice este lupta de rassă. Cel ce jig-
nesce face ca în cel jignit să se accen-
tueze sentimentul conservării. Și cu cât
atacurile sânt mai violente, cu atât mai
înversunată este și apărarea.

Timpul din urmă ne-a arătat în de-
ajuns cât de urcat este termometrul vieții
publice la noi. Ori-ce adiare de vânt, în
statul nostru este furtună.

Și cu toate acestea nimenea din cei
chemați nu-și dă silință ca să vadă răul
în adevărată lumină. Ochii lor sânt pu-
rura înarmați cu ochelari roșii sau negri.

Noi, ca reprezentanți ai opiniunii pu-
bliche la Români, am căutat în totdeauna
să înfățișăm lucrurile în adevărata lor co-
loare, pentru ca cei dela cârmă să se poată

orienta și găsi mijloacele de îndreptare.
Nu se crede ceea-ce spunem. Sântem
taxați de agitatori, daco-romanisti, dușmani
ai statului.

Unde vom ajunge pe această cale?
Când va dispăre odată prăpastia dintre
noi și Maghiari? Când vor înțelege Ma-
ghiarii, că lovind în noi, lovesc în ei?

Bătuți de valurile furioase a două
mări de popoare, Maghiarii și noi, în loc
să fim uniți spre a pute lupta cu succes,
ne separăm tot mai mult unii de alții.
Sfârșitul, în asemenea condițiuni, de sine
se înțelege, că are să fie tragic și pentru
noi și pentru Maghiari.

Nu voiesc însă Maghiarii să înțeleagă
acest lucru. Modul lor de a judeca asupra
viitorului este cu totul altul. Ei își dic:
Continuându-se starea actuală a lucrurilor,
în 20—30 de ani popoarele nemaghiare
se vor maghiarisa și atunci Ungaria va fi
tare și mare prin unitatea sa etnică. Noi
le răspundem: Ce voiți nu se mănâncă.
Sunteți tari acum, puteți face multe ne-
sdrăvăni, dar nu veți pute face apă din
sânge.

Au și alții conștiința și mândria na-
țională, pe care o au Maghiarii, și de aceea
încercările de desnaționalizare, tocmai acum
când spiritul timpului poartă pe aripele
sale principiul naționalităților, este o muncă
nu numai zadarnică, dar desastroasă.

Tăria Ungariei, ca țară poliglotă, nu
consistă în consumarea puterilor pentru o
chimeră, ci în închiegarea celor mai in-
time relațiuni între popoarele conlocuitoare
prin recunoașterea identității de interese.

Dar ce folosesc toate acestea pentru
nise oameni a căror priviri fug după o
nălucă, care se perde în văzduh? Nimic.
Cu toate acestea noi ne facem datoria.
Plini de încredere în vitalitatea poporului
român, și făcându-ne resunetul gândirilor
și sentimentelor lui, nu vom înceta de a
chiama atențiunea celor, cari conduc des-
tinele patriei, asupra direcțiunii greșite și
păgubitoare ce urmează cu atâtă îndê-
rătnicie.

Sântem ori nu creduți, noi vom căuta
a face fotografia istoriei țilnice. Prin
aceasta voim să ne achităm de datoria, ce
am luat asupra-ne. Cât pentru urmări,
răspunderea o vor purta aceia, cari ar fi
putut, dar n'au voit să înțeleagă.

Neajunsuri preoțesci.

Sânt cestiumi naționale, bisericesci,
scolare, de administrațiune etc., despre cari
se face mult svon în jurnalistică pe timpul,
când acelea vin la desbatere în corpora-
țiunile, cari sânt chemate să aducă deci-
siuni asupra lor; curând însă după aceea
am pute dice, deodată cu închiderea se-
siunei se dau cu totul uitării, fără ca
cineva să se mai ocupe de ele, decât doar
în treacăt, până când ear se întrunesc
respectiva corporațiune legiuitoare la anul,
la 3 ani sau și mai amênat, ca luând
obiectul din nou la desbatere, din cauză,
că n'a fost cernut deajuns în publicistică,
sau să-l lase de-amână neisprăvit, sau să
se aducă o decisiune mancă, ori neexecu-

tabilă, carea în multe privințe e mai rea
decât lipsa totală a ei, fiindcă slăbesc
în popor încrederea în trăinicia legilor și
în puterea organelor executoare, adică pro-
pagă destrăbălarea și demoralisarea publică.

Pentru-ca să întăresc prin exemple
cele afirmate; mă voi folosi de unele
casuri scoase din istoria modernă a con-
stituțiunii bisericeii noastre naționale. O
fac aceasta din indemnul curat și sincer,
ca să contribuie — prin atragerea aten-
țiunii celor competenți, — la înlăturarea
scăderilor, de cari ca op omenesc imper-
fect, nu poate fi scutit nici organismul
bisericeii noastre, cu care ne place atât de
mult să ne mândrim.

O fac în firma convingere, că mai
mult strică ascunderea decât desvălirea scă-
derilor.

Mărturisesc însă în toată sinceritatea,
că câmpul este vast și materialul, din care
voi să trag argumente pentru deducțiuni
este prea bogat, ca să poată fi cuprins cu
ochirea mea nu prea ageră.

Voi fi totuși pe deplin satisfăcut, dacă
îmi va succede să stimulez la cugetare pe
cei destoinici a învârti peana și a grupa
ideile, ca să sară în ajutor spre a covârși
lucrurile, pe care eu îl ating numai în mod
rapsodic.

Am amintit și accentuez, că pătimim
de două neajunsuri în viața noastră con-
stituțională bisericească-scolară-adminis-
trativă.

Unul este, că multe cestiumi vitale
se ating în treacăt fără ca să se aducă hotă-
riri meritorie asupra lor. Al 2-lea, că,
de să și aduce, rămâne neexecutată. Să
trece de ocamdată peste multele cestiumi,
cari nu sânt nici barem atinse.

Eată unele exemple.

În congresul național-bisericesc al
metropoliei ortodoxe române din Ungaria
și Transilvania dela anul 1878 sub nr. 175
în § 17 referitor la organizarea parochiilor,
se pune în perspectivă „regularea oficiului
intern parochial prin o instrucțiune a con-
sistoriului metropolitan“.

Din 13 Octombrie 1878 până aji
s'au strecurat aproape 6 ani, și on. preoți
vor scî și în unele locuri vor și simți —
că promisa instrucțiune încă n'a urmat,
deci dară nici regularea nu s'a făcut, în
dauna vedită a rîndului bun, a uniformi-
tății și a disciplinei.

În casuri obveniente de ce să se țină
preoții?

De praxa veche, îmi vor răspunde unii.

Dar dacă praxa veche nu mai co-
respunde cu actualitatea, care pretinde dela
parochiul primar să întrețină archiva pa-
rochială în regulă, fără ca să i se
stabilească și asigure un pausal de cancel-
arie cât de modest, ca să nu mai lu-
creze cu cheltuelile sale.

Dar dacă preoții — pe alocurea cu
protopopul dimpreună — sânt oameni noi,
cari nu cunosc nici praxa veche, de ce
au să se țină, după ce șablon se se re-
gulamenteze?

„Dacă n'ar exista D-șeu, mintea și
inima ar trebui să și-l creeze“.

Deoarece nu există instrucțiune re-
gulamentară, preoții cu protopopii o cre-
ează, care după cum îl taie capul; ear
în casuri de controversă decide consistorul
la unii într'un fel, la alții într'alt fel,
după om și împregiurări.

În chipul acesta nu se consolidează
simțământul de unitate, nici se cultivă spi-
ritul de disciplină în subalterni.

Un alt cas.

Consistorul trimite la oficiile proto-
presbiterale Cercularele în numărul convenit,
spre a le distribu la comunele bisericesci
(comitetele sau epitropiile parochiale) din
Archidieceasă, pe calea oficiilor parochiale.
Comitetul însă nu vrea să scie de oficiul
parochial, ci pretinde ca oficiul protopre-
sbyteral sau doar însuși Consistorul să co-
respundă cu el direct, nu mediat.

Există oare în privința aceasta un
regulament special? După a mea cunos-
cintă, nu.

Dar este praxă, vor dice unii.

Nu e destul cu atât, dic eu; ci să
se statorească prin lege modul de proce-
dere, și cel ce o calcă, sau o încungiuță,
se fie pedepsit tot pe temeiul legii.

Biserica, mi se va reflecta, nu are
menirea de a pedepsi, imitând puterea
statului, ci de a îndrepta.

Și ea totuși pedepsește — pentru ca
să îndrepte, — și a pedepsit în totdeauna
pe călcătorii legilor ei; că scit este „au-
toritatea bisericeii a stat și stă în propor-
țiune dreaptă cu disciplina, ce se susține
în cler și popor“. Ce altă, decât pedepse,
sânt epitiimiile dictate de duhovnicie asupra
creștinului adus în stadiul cunoașterii pe-
catului?

Amenințarea în anumite casuri cu
cercetarea disciplinară a organelor negli-
gente încă înseamnă pedepsire. În zilele
noastre însă se amenință poate prea des,
dar se execută earăși prea rar.

Tactica aceasta nu e bună nici folo-
sitoare, ea nu ajută a susține ordinea ge-
nerală și disciplina.

Cunosc casuri, că Protopresbyteratul
ca Inspector districtual de scoale scie, că
organele subalterne scolare nu-și împlinesc
datorința oficiului lor, ba lucrează contra
legilor în vigoare. Le admoniază ce e
drept de repețite ori, le amenință cu des-
tituire pe temeiul §-lui cutare din Nor-
mativul scolar; totuși hesită a executa
amenințarea din motiv, ca nu cumva mai
târziu să fie silit a revoca decretul de
destituire la un eventual ordin mai înalt.
A preferit adică un rău mai mic, ca să
evite unul mai mare. Fiascul însă tot
fiase rămâne.

Dacă un biet simplu președinte al
unui comitet parochial de pe sate, grație
conexiunilor ce întreține cu anumite per-
soane de poziție mai înaltă, își poate per-
mite nepedepsit să aducă în derisiune ordi-
nile superiorilor sei, întrebăm: cum stăm
cu disciplina? cum cu prescripțiile legilor
bisericesci și scolare, de cari — după cum
am demonstrat mai sus, și așa nu avem
prea multe?

În atari împregiurări am pute dice:
pagubă de hârtia ce e chemată să sufere
rapoarte oficiale despre „nesubordinațiunea“
organelor subalterne.

Încă un cas.

Parlamentarismul și preste tot con-
stituționalismul ca forme de guvernare
sânt pretutindenea costisitoare. Așa și la
noi Români gr-or. Multe spese se fac
în fie-care an cu acest aparat. Acestea
trebuiesc acoperite. Ne lipsesc însă fon-
durile trebuincioase.

Consistorul exmite deci cerculare către
singuraticile comune bisericesci din archi-
diecesă, să contribuie fie-care cu câte o
sumă anumită.

Unele ascultă și trimit cuota, altele nu.

În anul următor aceeași procedură
cu rezultat analog. Mai încolo nu se în-
tâmplă nimic. Va să dică comunele cu

Extrase de concursuri scolare.

Felcheriu, salar 40 fl., 10 cubule de grau, 1/2 sesiune de pament, cartir cu gradina de legumi si veniturile cantonale. Sentelec, salar 100 fl., 8 cubule de cucuruz, 1/2 sesiune de pament, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Taşiad, salar 50 fl., 12 cubule de cucuruz sfarmat, 1/2 cubule de fasole, 9 orgii de lemne, 150 porţii de fen, 150 de fuioare, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Dernaşoara, salar 30 fl., 12 cubule de cucuruz sfarmat, 10 jug. de pament estravilan, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Brusturi, salar 45 fl., 3 cubule de grau, 10 jug. de pament, estravilan cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Margine, salar 20 fl., 8 cubule de grau, 3 orgii de lemne, 16 jug. de pament estravilan, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Belnaca, salar 120 fl., 5 jug. de pament estravilan, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Bulzu, salar 160 fl., 6 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Damaş, salar 100 fl., cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Loreu, salar 100 fl., cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Pesteşiu, salar 50 fl., 20 cubule de bucate, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Ponoara, salar 130 fl., 6 cubule de cucuruz sfarmat, 1/4 cubule de fasole, 130 fuioare, 6 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Remeti, salar 100 fl., 4 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Suncuiuş, salar 160 fl., cartir, gradina de legumi, si veniturile cantonale. Picleu, salar 120 fl., 4 cubule de grau, 4 cubule de cucuruz, 4 orgii de lemne, cartir si veniturile cantonale. Tinod, salar 60 fl., 9 cubule de cucuruz sfarmat, 4 stangini de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Forsig-Hodiş, salar 170 fl., 4 cubule de grau, 1/2 cubule de fasole, 6 orgii de lemne, cartir si veniturile cantonale. Osiand, salar 50 fl., 15 cubule bucate, 130 porţii de fen, 4 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Valea-Mare-Mihaleu, salar 32 fl., 12 cubule de bucate, 100 porţii de fen, 1/2 cubule de fasole, 4 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Sititelec, salar 44 fl. 80 cr., 12 cubule de bucate, 3 orgii de lemne, 1/2 sesiune de pament estravilan, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Dumbrăviţa, salar 200 fl., cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Groşi, salar anual 60 fl., 12 cubule de cucuruz sfarmat, cartir, gradina de legumi, 200 porţii de fen, 10 orgii de lemne si veniturile cantonale. Haşimaş, salar 60 fl., 7 cubule de cucuruz, 100 porţii de fen, 6 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale.

Capelna, salar 60 fl., 6 cubule de grau, 6 cubule de cucuruz, 1/2 cubula de fasole, 5 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Susag, salar 96 fl., 14 cubule de bucate, 8 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Siad-Rogoz, salar 100 fl., 18 cubule de bucate, 8 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Mareşiu, salar 50 fl. 31 cr., 5 cubule de grau, 5 cubule de cucuruz, 100 porţii de fen, 5 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi. Rohani, salar 40 fl., 6 cubule de grau, 6 cubule de cucuruz, 1/2 cubula de fasole, 6 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Ursad, salar 40 fl., 5 cubule de grau, 5 cubule de cucuruz, 1/2 cubule de fasole, 5 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Dobresci, salar 90 fl., 10 cubule de bucate, 6 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Crancesci, salar 80 fl., 10 cubule de bucate, 6 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Seucani, salar 126 fl., 8 cubule de cucuruz, 120 porţii de fen, 120 de fuioare, 8 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Seud-Perice, salar 100 fl., 5 cubule de grau, 3 cubule de cucuruz, 1 cubula de fasole, 180 porţii de fen, 8 punţi de lumini, 8 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Gurani-Cociuba, salar 100 fl., 4 cubule de cucuruz, 4 cubule de grau, 150 porţii de fen, 1/2 cubula de fasole, 150 de fuioare, 8 orgii de lemne, cartir, gradina de legumi si veniturile cantonale. Concursurile sunt a se adresa consistoriului gr-or. in Oradea-Mare.

Bibliografie.

„Ţara nouă”, revistă ştiinţifică, politică, economică şi literară. Bucuresci 15/27 Iulie 1884. Anul I. Nr. 12. Sumar: Manoperile diaristice împotriva intereselor ţerei; de George Frunză. Despreţuirea muncii; I. Nenişescu. — Chipuri de ceară (Georgiţă Bucovean). Urmare de Tudoraşcu Ţară-Lungă. — Trăsături din mcravurile Eschi-moşilor etc.; de C. C. Popovici. — Corespondenţă. „Două chestiuni de drept”. Iaşi 1884.

LOTERIE

tragerea din 13 August st. n. Brunn: 34 22 51 32 10

Sciri economice.

Piaţa din Braşov, 9 August n. Grăul hectolitra fl. 6.40, grăul mestecat fl. 5.40, sęcara fl. 4.20, orş fl. 4.60, ovės fl. 2.90, cucuruzul fl. 4.60, mēlaiul fl. 6.20, mazerea fl. 9.—, linteaz fl. 9.50, fasolea fl. 7.—, crumponele fl. 1.—, carnea de vită p. Kilo 48 cr., carnea de porc 52 cr., carnea de berbece 32 cr.

Bursa de Viena din 13 August st. n. 1884. Table with columns for various financial instruments like rent, interest, and exchange rates.

Bursa de Budapesta din 13 August st. n. 1884. Table with columns for various financial instruments like rent, interest, and exchange rates.

[70] 3-3

Publicaţiune.

Prin care se aduce la cunoscinţă publică cumcă in 21 August 1884 st. n. la 10 ore a. m. la subscrisul Economat se va ţine licitaţiunea pentru exarēndarea drepturilor regale a nobilului opid Haţeg pe timpul dela 1-ma Ianuarie 1885 până ultima Decembrie 1885 şi anume:

- a) dreptul vamei de vite şi cereale
b) dreptul vamei de for
c) dreptul dto de măcelărit la tirgurile de săptămână şi de ţară.

Preţul esclimator se statorcesc sa arēndei din anul trecut adecă la obiectul ad a) cu 4650 fl. — cr. v. a. ad b) cu 1718 fl. 84 cr. v. a. ad c) cu 80 fl. — cr. v. a. Voitorii de a licita prin asta deci se invită cu adusal cumcă fiecare licitante înainte de începerea licitaţiunei are a depune la mânila comisiunei licitaţoare un vadim de 10% a preţului esclimator. Condiţiunile de licitaţiune şi până la acest termin se pot vedē la subsemnatul Economat in timpul orelor oficioase.

Haţeg, in 6 August 1884. Dela Economatul Magistratului opidan. M. Ivascu, econom opidan.

Boale Secrete

le vindec pe basa celei mai nouē scrutiş ştiinţifice, chiar şi casurile cele mai desperate fără conturbarea ocupaţiunii. Deasemenea urmările rele ale pęcătelor secrete de tinereţ (onania), distrucţiunea nervilor şi impotenţa. Cea mai mare discreţiune. Mēru de raport detaliat despre boalā.

Dr. Bella, membru la societăţi ştiinţifice ş. a. 6 Place de la Nation, 6. Paris.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table showing train schedules between various cities like Budapest, Arad, Timişoara, Sibiu, and Oradea. Includes columns for train types (express, omnibus) and departure times.

Nota: Numerii incuadrāţi cu linii groase insemnează oarele de noapte.